

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ПЕТТИ ОДДЕЛ

ОДЛУКА

ЗА ДОПУШТЕНОСТ НА

**Жалба бр. 19252/04
на Сашо ДЕНЕСОСКИ**

против Република Македонија

Европскиот суд за човекови права (Петти оддел), заседавајќи на 09 Јуни 2009 во Совет составен од:

Peer Lorenzen, *Претседател*,
Rait Maruste,
Karel Jungwiert,
Renate Jaeger,
Mark Villiger,
Мирјана Лазарова Трајковска,
Zdravka Kalaydjieva, *судии*
и Claudia Westerdiek, *Секретар на одделот*,

Имајќи ја предвид жалбата наведена понапред поднесена на 15 Мај 2004,

Имајќи ја предвид Обсервацијата поднесена од страна на тужената држава и обсервациите на жалителот примени во одговор,

Расправајќи, ја донесе следната одлука:

ФАКТИ

Жалителот, г-дин Сашо Денесоски, е македонски државјанин роден 1967 и живее во Охрид. Тој пред Судот беше застапуван од г-дин С. Димитров, адвокат од Битола. Македонската Влада („Владата“) беше застапувана од нејзиниот Агент, г-ѓа Р. Лазареска Геровска.

А. Околности на предметот

Фактите на предметот, онака како што беа поднесени од странките можат да се сумираат на следниов начин:

1. Прв сет на постапки

На 10-ти Јули 2000 година, Основниот Суд во Охрид донел пресуда со која ги огласил за виновни жалителот и г-дин А. за сторен прекршок казнив по чл. 206 и 207 од Царинскиот закон од 1998 година (види подолу “Релевантно домашно законодавство”). Тие биле казнети со парична казна во износ од 25.000 денари. Судот, исто така, на г-динот А. му изрекол мерка на безбедност, одземање на возилото, кое го увезол ослободено од царински давачки (налог за заплenuвање).

На 19 Октомври 2000 година, Апелациониот суд во Битола ја преиначил пресудата на Основниот суд Охрид и ја запрел прекршочната постапка од причини што истата не била водена од овластен орган.

2. Втор сет на постапки

На 6 Март 2001 година, било поднесено ново барање на поведување на прекршочна постапка против жалителот и г-динот А., овој пат за сторен прекршок по чл.295 од Царинскиот закон од 1993 година (види подолу “Релевантно домашно законодавство”).

На 18 Мај 2001 година првостепениот суд донел пресуда со која обвинетите ги огласил за виновни, и ги казнил со парична казна поединечно по 15.000 денари. Судот увидел дека г-динот А. го увезол погоре споменатото возило ослободено од царински давачки во Јануари 1998 година. Според важечките прописи, возилото не смеело да биде оттуѓено во рок од три години од денот на увезувањето. Меѓутоа г-дин А. го вложил возилото во фирмата Т. склучувајќи незаверен договор за вложување. Судот понатаму утврдил дека на 2 Април 2000 година во 3:30 часот, полицијата го запрела жалителот додека го управувал возилото. Судот пресудил дека жалителот знаел или според околностите на случајот можел да знае дека возилото е увезено врз основа на царинска повластица и истото не смеел да го употребува. Со исправената одлука од 8 Јуни 2001 година, на г-дин А му бил издаден налог за заплenuвање. На 11 Септември 2001 година Апелациониот суд Битола ги укинал овие одлуки, а предметот го вратил на повторно судење.

На 5 Март 2002 година судот донел пресуда со која го огласил за виновен жалителот за сторен прекршок казнив според Царинскиот закон од 1993 година, и му изрекол парична казна во износ од 10.000 денари. На г-динот А. повторно му е издаден налогот за заплenuвање. Оваа пресуда била укината на 21 Мај 2002 година.

На 29 Октомври 2002 година првостепениот суд го огласил жалителот за виновен и ја изрекол истата казна. Врз основа на доказите прифатени во првата постапка судот увидел дека поведението на жалителот било во спротивност со чл.295 ст.3 од Царинскиот закон од 1993 година. Тој исто така утврдил дека на 2 Април 2000 година во 3:30 часот, жалителот го управувал возилото иако знаел или според околностите на случајот можел да знае дека не смее да го употребува, со оглед на

повластениот царински режим според кој истото било увезено. Судот понатаму ја запрел постапката по однос на г-дин А. поради настапување на апсолутна застареност на прекршочното гонење, бидејќи рокот за застареност од 4 години. Утврден во Царинскиот закон од 1999- изминал.

Во врска со ова, Судот утврдил дека на 17 Февруари 1998 година г-динот А. го вложил возилото во фирмата Т. иако законски не смеел да располага со него до 11 Февруари 2001 година. На крајот, судот издал налогот за заплenuвање спрема г-дин А. како владетел и сопственик на возилото.

Жалителот поднесол жалба, тврдејќи, *inter alia*, дека прекршочното гонење е застарено, дека неговата осуда е заснована врз одредбите на Царинскиот закон од 1993 година, кој не бил во сила на денот на наводниот прекршок, кој бил сторен на 2 Април 2000 година, дека не биле презентирани докази за неговата вина, ниту пак е дадено било какво образложение по однос на налогот за заплenuвање и за изречената казна.

На 7 Ноември 2003 година Апелациониот суд во Битола ја одбил жалбата на жалителот. Тој нашол дека имало доволно докази за неговата вина; дека било ирелевантно кога жалителот се стекнал со фактичка сопственост на возилото, бидејќи прекршокот се смета за извршен на 2 Април 2000 година, и дека периодот од 4 години по кои настапува апсолутна застареност на прекршочното гонење не биле истечени во однос на жалителот. Понатаму, изјавил дека налогот за заплenuвање бил законски. Судот не се произнесол по жалбените наводи на жалителот дека неговата осуда била заснована врз Царинскиот закон од 1993 година.

На 21 Ноември 2003 година одлуката била доставена на жалителот.

3. Постапка за враќање на одземеното возило

На 11 Декември 2003 година првостепениот суд го отфрлил барањето на г-динот А. за враќање на запленетото возило. Понатаму, барањето на жалителот поднесено врз истата основа се смета за повлечено. На 15 Април 2004 година Апелациониот суд во Битола ја потврдил оваа одлука.

Б. РЕЛЕВАНТНО ДОМАШНО ЗАКОНОДАВСТВО

1. ЗАКОН ЗА ЦАРИНИТЕ (“Службен весник на Република Македонија бр. 20/93)

Член 29 од Царинскиот закон од 1993 година ги определува лицата кои можат да увезуваат стока ослободена од плаќање на царински давачки. Односот лице е должно да ги плати царинските давачки, ако пред истекот на рокот од три години од денот на увозот, има намера да ја продаде или пренесе на друго лице односната стока за други цели, поинакви од оние заради кои бил ослободен од плаќање на царински давачки или царински повластица .

Член 289 ст.1 утврдува дека претпријатие или друго правно лице ќе бидат казнети со парична казна која претставува еднократен до трикратен износ на избегнатата царина, односно од еднократен до двократен износ на вредноста на

непријавените стоки, доколку, ја продадат, пренесат на друг лице или ја користат односната стока за цел поинаква од онаа заради кои бил ослободен од плаќање на царински давачки или користел

Член 295 ст.1 утврдува дека претпријатието или друго правно лице што стоките ќе ги купи, продаде, протури, прими на подарок, прикрие, прими на чување, употреби или ги прими на држење по кој и да било основ, а за кои знае или според околностите на случајот можело да знае дека со нив е извршен прекршок, *inter alia*, според член 289 став 1 точка 9, ќе се казни со истата казна пропишана за сторителот на прекршокот. Според став 3 од овој член ова се однесува и на физички лица, домашни и странски .

2. ЦАРИНСКИ ЗАКОН (“Службен весник на Република Македонија бр. 21/98)

Членот 187 ст.1 од Царинскиот закон од 1998 година утврдува дека стоката која била ослободена од плаќање царински давачки, не може во рок од 3 години по нејзиниот увоз и без плаќање на увозните давачки, да се отуѓи, да се пренесе на друго лице или да се употреби за цели, поинакви од оние заради кои биле ослободени од царинските давачки.

Членот.206 ст.1 (14) утврдува дека физичко лице ќе биде казнето во износ од еднократен до петкратен износ на избегнатата царина, односно од еднократен до трикратен износ на вредноста на стоките, ако тој/таа, спротивно на член 187 и без плаќање на царинската давачка, стоката ја оттуѓат, ја пренесат на друго лице или ја употреби за цели поинакви од оние заради кои користеле царински повластици

Членот.207 став 1 утврдува дека правните лица кои во врска со инкриминираното дејствие ,купуваат, продаваат, распродаваат, добиваат на подарок, прикрива, прими на чување или заради превоз, чува користи или добие во сопственост врз која било основа, стока за која знае или според околностите на случајот морал да знае дека со тоа бил направен прекршок од членовите 204 до 206 на овој закон, се казнува со иста казна што е пропишана за сторителот на прекршокот. Истите одредби се применуваат и на физичките лица.

Датумот на примена на овој закон неколку пати бил одложуван. Со законот од декември 1999 година (.Службен весник на Република Македонија. бр. 86/99), овој закон стана применлив на 1 април 2000 година.

ЖАЛБЕНИ НАВОДИ

Жалителот се жалел врз основа на членот 6 став 1 од Конвенцијата, дека не му било овозможено фер судење, бидејќи домашните судови при донесување на пресудата не го земале предвид фактот дека настапила апсолутна застареност на прекршочното гонење, и не им ја било дадено должното внимание на доказите изведени во првиот сет на постапки. Понатаму, тој се жалел согласно член 7 ст.1 од Конвенцијата, дека неговата осуда била заснована врз Царинскиот закон од 1993 година, кој во времето на извршувањето на прекршокот, 2 Април 2000 година,

не бил во сила. Тој потврдил дека неговото поведење не се смета за прекршок според Царинскиот закон од 1998 година.

ПРАВО

1. Жалителот се жалеше дека неговата осуда била заснована врз Царинскиот закон од 1993 година, кој не бил во сила во времето на извршувањето на прекршокот, спротивно на член.7 од Конвенцијата. Овој член гласи:

1. Никој нема да се смета за виновен за било кое кривично дело, сторено со чинење или пропуштање на дејствие, кое во времето на извршувањето не претставувало кривично дело ни според домашните, ни според меѓународните прописи. Ниту пак, ќе се изрече потешка казна од онаа која била пропишана во времето кога кривичното дело било извршено.

2. Овој член нема да се применува во однос на постапката и казната изречена на било кое лице, за било кое чинење или воздржување од дејствие, кое во времето кога е сторено, претставувало кривично дело според општите правни принципи признати од страна на цивилизираните народи.

1. Произнесувања на странките

Владата призна дека осудата на жалителот била погрешно заснована врз чл.295 ст.3 од Царинскиот закон од 1993 година, кој не бил на снага во времето на извршувањето на прекршокот. Меѓутоа, тоа не повлекува повреда на правото на жалителот согласно овој дел, бидејќи членот 207 ст.1 (3) од Царинскиот закон од 1998 година го предвидува истиот прекршок. Тие понатаму спореа дека било каква жалба од страна на жалителот во врска со налогот за заплenuвање, е некомпатибилна по однос на *ratione personae* бидејќи истиот е издаден против г-динот А.

Жалителот го потврди својот исказ дека на критичниот ден, не постоел закон кој го класифицирал неговото поведење како казниво.

2. Оценка на Судот

(а) По однос на осудата на жалителот

Судот повторува дека членот 7 не се ограничува само на забраната за ретроактивна примена на кривичниот закон на штета на обвинетиот: тој генерално го изразува начелото дека само законот може да го определи кривичното дело и да пропише казна за него (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), како и начелото дека кривичниот закон не смее да се толкува премногу широко на штета на обвинетиот, како на пример по аналогија. Од овие начела следи дека прекршокот и соодветната казна мора јасно да бидат определени со закон. Овој услов е исполнет тогаш кога лицето може да знае од самиот текст на соодветната одредба - или со дополнително судско толкување или консултација со правен советник - кое негово сторување или несторување го прави кривично одговорен (види случајот *Kobrelly v. Hungary* [GC] бр.9174/02 т.70, од 19 Септември 2008 година).

Во конкретниов случај Судот мора да потврди дали во времето на сторување на делото, за кое жалителот бил гонет и осуден, постоела законска одредба со која тоа дело било предвидено како казниво и за него била пропишана соодветна

казна, како и дали досудената казна е застарена согласно соодветната одредба. (види случајот *Coeme and Others v. Belgium*, nos. 32492/96, 32547/96, 32548, 33209/96 I 33210/96, т.145, ECHR 2000-VII).

Според фактичката состојба, Судот забележува дека домашните судови го утврдиле датумот 2 Април 2000 година како датум на кој жалителот го сторил прекршокот за кој е казнет. Странките не го оспоруваа фактот дека Царинскиот закон од 1998 година, кој стапил на сила на 1 Април 2000 година, е применлив во самиот случај. Меѓутоа, неговата осуда како што се гледа и во признанието од страна на Владата, е заснована врз чл.295 од Царинскиот закон од 1993 година, што е погрешно бидејќи тој закон не бил во сила во времето на сторување на делото. На овој начин, разнишана е довербата на жалителот во работата на органите на правосудството, посебно откако неговата жалба останала без одговор од страна на Апелациониот суд во Битола. Судот, се согласува со гледиштето на Владата дека ова не повлекува повреда на правото на жалителот според член 7 од следните причини.

Најнапред, како што посочува Владата, текстот на членот 207 од Царинскиот закон од 1998 година, е скоро идентичен со чл.295 од Царинскиот закон од 1993 година кој е применет во конкретниот случај. Тоа значи дека поведението на жалителот, било предвидено како прекршок во времето на извршување. Докази за утврдување на спротивното не биле изнесени. Второ, жалителот, не можел да не знае дека неговото наводно поведење може да води кон негово кривично гонење. Во врска со ова, Судот забележал дека неговата осуда во првата постапка била заснована врз член 207 од Царинскиот закон од 1998 година. Трето, досудената казна на жалителот според Царинскиот закон од 1993 година, не ги надминува границите предвидени во член 206 ст.1 т.14 од Царинскиот закон од 1998 година. Имено, казната досудена според вториот закон во првата постапка била потешка од онаа која жалителот фактички ја добил. На крај, Судот нема улога да врши исправка на едноставните грешки во домашното право.

Следи дека, во определените околности на конкретниот случај очигледно е дека оваа жалба е неоснована, и мора да биде добиена согласно членот 35 ст.3 и 4 од Конвенцијата.

(б) По однос на налогот за заплenuвање

Судот му дава значење на аргументот на Владата според кој жалителот не може да биде жртва во поглед на налогот за заплenuвање, бидејќи истиот е издаден против г-динот А. Ова беше потврдено во граѓанската постапка во која г-динот А, а не жалителот, неуспешно барал враќање на запленетото возило.

Следува дека жалбата е некомпатибилна *ratione personae* со одредбите од член 35 ст.3 на Конвенцијата и мора да биде одбиена согласно член 35 ст.4.

2) Жалителот понатаму се жалеше дека домашните судови погрешно го толкувале законот, и не им дале значење на доказите прифатени во првиот сет на постапки, спротивно на член.6 од Конвенцијата, кој во релевантниот дел, гласи:

“Секој при определување на ... кривично гонење има право на фер ... судење ... од [а] ... трибунал воспоставен со закон”

Судот смета дека Апелациониот суд во Битола, во својата пресуда од 7 Ноември 2003 година, ги зел предвид аргументите на жалителот дека настапила апсолутна застареност на гонењето и обезбедил доволно причини да ги одбие. Судот го сметал ова образложение за доследно и лишено од било каква арбитрерност.

Жалбата на жалителот околу тоа дека судовите ги игнорирале доказите изнесени во првиот сет на постапки, исто така е неоснована, со оглед на фактот дека судовите во своите пресуди упатиле на списите на предметот и на доказите изведени во постапките.

Следи дека овој дел од жалбата е очигледно неоснован и мора да биде отфрлен согласно член 35 ст.3 и 4 од Конвенцијата.

Од овие причини, Судот едногласно

Ја прогласува жалбата за недопуштена.

Claudia Westerdiek
Секретар

Peer Lorenzen
Претседател